

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku K.P.
przy uczestnictwie J.P.
o podział majątku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 listopada 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 16 grudnia 2015 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
- 2) przyznaje adwokat A.N. od Skarbu Państwa Sądowi Okręgowego w S. kwotę 3600,- (trzy tysiące sześćset) złotych powiększoną o podatek VAT z tytułu wynagrodzenia za udzielenie uczestnikowi postępowania nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu,
- 3) przyznaje adwokat H.L. od Skarbu Państwa Sądowi Okręgowego w S. kwotę 5400,- (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o podatek VAT z tytułu udzielenia wnioskodawcy nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.

UZASADNIENIE

W sprawie z wniosku K.P. przy udziale J.P. o podział majątku, Sąd Rejonowy w S., postanowieniem z dnia 8 maja 2014 r. ustalił skład majątku wspólnego uczestników w postaci prawa do nieruchomości położonej w S. i opisanej w postanowieniu, o wartości 323 000 złotych, prawa własności lokalu mieszkalnego, położonego w S., opisanego w postanowieniu, o wartości 193 000 złotych, prawa nieruchomości zabudowanej garażem, położonej w S., opisanej w postanowieniu, o wartości 22 000 złotych oraz papierów wartościowych o wartości 961,60 złotych; oddalił wniosek o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym, ustalił, że udziały małżonków w majątku wspólnym są równe; dokonał podziału majątku wspólnego małżonków P. w ten sposób, że pierwszą i третią wskazaną nieruchomość oraz papiery wartościowe przyznał na wyłączną własność J.P., drugą nieruchomość – K.P. i na jej rzecz zasądził od J.P. spłaty w wysokości 76 480,80 złotych w dwóch ratach; oddalił wnioski w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach postępowania. Podstawą prawną rozstrzygnięcia był art. 46 k.r.o. w związku z art. 1035, art. 210 k.c. oraz art. 567 i art. 684 k.p.c.

W wyniku rozpoznania apelacji uczestnika postępowania, Sąd Okręgowy w S. postanowieniem z dnia 16 grudnia 2015 r. zmienił postanowienie Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że obniżył wartość dwóch pierwszych nieruchomości do kwot: 260 000 złotych i odpowiednio 184 000 złotych oraz przyznał pierwszą nieruchomość i papiery wartościowe na rzecz J.P., a nieruchomość drugą i третią K.P., zmniejszył spłaty uczestnika na rzecz wnioskodawczym do kwoty 27 480,80 złotych, dzielą je na 46 rat, oddalił apelację w pozostałym zakresie i orzekł o kosztach postępowania.

W skardze kasacyjnej uczestnik zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie zaskarżonym postanowieniem (nie wyrokiem, jak kilkakrotnie pisze pełnomocnik uczestnika) przepisów prawa materialnego, tj. art. 43 k.r.o. przez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy uczestnik w większym stopniu przyczynił się do powstania majątku wspólnego, a także art. 212 § 3 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie i rozłożenie spłaty na 46 rat. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego

rozpoznania, ewentualnie po uchyleniu tego postanowienia w całości orzeczenie co do istoty sprawy po myśli uczestnika, a także rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną wnioskodawczym wniosła o odrzucenie skargi albo odmówienie jej przyjęcia, ewentualnie o oddalenie skargi i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak spełnienia przesłanek określonych w art. 398¹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, po powołaniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wskazane jest „rażące, oczywiste naruszenie przez Sąd Okręgowy Apelacyjny w (...) przepisów prawa”. Następnie jest to powtórzone w kolejnym zdaniu, że „zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo, a mianowicie przepisy prawa materialnego” i powołane są art. 43 § 2 k.r.o. oraz art. 212 § 3 k.c., po czym jest sformułowane uzasadnienie wniosku. Niestety sprowadza się ono do powtórzenia zarzutów i podstaw kasacyjnych, a nie tłumaczy oczywistego uzasadnienia skargi. Stanowi przede wszystkim polemikę z ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów, co jest wykluczone w skardze kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Skarżący nie zauważył, że w orzecznictwie i doktrynie jest od dawna utrwalone i znane stanowisko co do znaczenia odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (art. 398 § 2 k.p.c.) i treści takiego uzasadnienia, a także dowiedzenia przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., w przypadku tego wniosku odnośnie do pkt 4, traktującego o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Oczywistość ta nie została w żadnym stopniu wykazana, więc nie można uznać spełnienia przesłanki określonej w tym przepisie.

Należy też zwrócić uwagę na wadliwość ustalenia przez uczestnika wartości przedmiotu sporu, który nie uwzględnił połowy podanej kwoty lub powyżej niej, skoro uważał, że udziały w majątku wspólnym małżonków są nierówne i wyższe dla niego, ale nie obejmująca wartości całego majątku (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2016 r., III CSK 176/16).

W odniesieniu do odpowiedzi na skargę kasacyjną zwrócić należy z kolei uwagę na argumentację pełnomocnika z urzędu wnioskodawczyni, powołującą się na brak zagadnienia prawnego, który winien zostać rozpatrzony przez Sąd Najwyższy, w sytuacji, gdy we wniosku uczestnika o przyjęcie skargi do rozpoznania nie ma powołania się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., a wyłącznie na oczywistą zasadność skargi, która nie została zauważona w tej odpowiedzi.

Z tych względów należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o wynagrodzeniu dla pełnomocników z urzędu na podstawie § 4 ust. 1, § 8 pkt 7 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 1806).

jw